

31 JULI 2011 – ACHTTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Voorlaatste Avondmaal?

DE VORIGE ZONDAGEN HADDEN WE EVANGELIEGELEZEN over de zaaier en over het onkruid tussen de tarwe. Vandaag de broodvermenigvuldiging. Een mooi verhaal over de kracht van kleine gebaren.

„Toen Jezus hoorde dat Johannes de Doper door Herodes terechtgesteld was (een Goede Vrijdag in Jezus' leven, *n.d.r.*), ging Hij per boot naar een afgelegen plaats, waar Hij alleen kon zijn.” Een Stille Zaterdag houden, een verdrietdag. „Maar de mensen kwamen het te weten en vanuit de steden volgden ze Hem over land. Toen Jezus uit de boot stapte en de menigte zag, voelde Hij medelijden met hen.” Bij Marcus staat er: „De mensen waren als schapen zonder herder.” Jezus wil hun Herder zijn. Hij kan het niet laten. Hij wil mensen leiden naar grazige weiden, naar wateren van rust, zegt psalm 23, ook al zit Hij zelf in de verdrietput. Jezus praat met de mensen. Hij geeft ze Brood voor het hart.

Brood voor het hart alleen volstaat niet. De leerlingen zeggen: „Dit is een afgelegen plaats en de avond valt. Stuur de mensen weg, laat ze kijken of de Aldi nog open is.” Jezus: „Nee, het is na sluitingsuur en dus zullen wij ze eten geven.” Een (Voorlaatste) Avondmaal? „Maar we hebben hier niets, slechts vijf broden en twee vissen.” Ik heb steeds gedacht dat het een klein meisje was, dat die vijf broodjes en twee visjes had meegekregen van haar moeder. In een mandje, een meisjesmandje met een oor in raffia, voor het vieruurtje. Het meisje had zo geboeid geluisterd naar Jezus, dat ze vergeten was te eten. Jezus' leerlingen hebben haar mandje gezien: vijf broodjes en twee petrusvissen uit het meer. Maar wat doe je daarmee voor zo'n massa mensen?

Dan gebeurt het eerste kapitale feit uit dit verhaal: Het meisje geeft de broodjes af. Zomaar. Niets van: „Dat is van mij, mijn mama heeft die broodjes aan mij gegeven.” Nee, het meisje geeft de broodjes in de vissershands van Petrus. Geven wat je hebt, hoe weinig ook, zo starten wondere dingen. Ik vraag me af of dit verhaal een vervolg had gekend, indien het meisje had geweigerd.

Petrus brengt het raffiamandje naar Jezus. Jezus zegt: „Laat de mensen gaan zitten op het groene gras.” Kijk, plotseling iets van de groene weiden uit psalm 23, de herderspsalm. Jezus neemt de vijf broden en de twee vissen, Hij kijkt omhoog naar de hemel, spreekt een zegengebed. Net wat we straks gaan zeggen in het grote dankgebed: „Op de laatste avond van zijn leven, nam Jezus brood, dankte U, God zijn Vader, omdat Hij had mogen leven. Hij brak het brood en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden: ‘Neem en eet hiervan gij allen, want dit is mijn Lichaam dat voor jullie gebroken wordt.’” Ja, natuurlijk zijn het die woorden! We gebruiken die woorden nog, tweeduizend jaar later.

Maar intussen hebben we het tweede kapitale moment van dit verhaal gehad: Jezus „kijkt omhoog en bidt vooraleer Hij het brood breekt en deelt”. Al te vaak horen we dit verhaal herleiden tot een puur ethisch of economisch verhaal: „Als je het brood dat er is, in voldoende stukjes breekt, dan heeft de hele wereld te eten.” Dan vergeten we uitgerekend dat tweede moment: Jezus bidt en vraagt aan zijn Vader: „Breek de harde harten van mensen en laat ze delen met elkaar. Laat ze kleine meisjes worden die weggeven wat ze hebben.” „De apostelen delen de broodjes uit en de visjes ook. Iedereen eet en ze hadden genoeg. Meer dan genoeg.”

En dan komt het derde kapitale moment van dit verhaal: „Toen ze de stukken brood die over waren, ophaalden, hadden ze twaalf manden vol.” Twaalf manden? Net genoeg voor ieder van de twaalf apostelen. Ieder zijn mandje. En wat zat er in elk mandje? Ik ben er bijna zeker van: vijf broodjes en twee petrusvissen. Zo zullen de apostelen het verhaal voortzetten en weggeven wat ze hebben, hoe weinig ook, en bidden om zegen en delen en weer over hebben.

Vandaag hebben we hier in deze kerk – vlug even tellen – 74 mandjes over, met in elk mandje vijf broodjes en twee visjes.

Nog dit: hoe heette dat kleine meisje? Myriam, Salome, Sippora? Nee. Ik denk dat het meisje Espérance heette. Zoals bij Charles Péguy. Het kleine meisje Hoop, dat zelf heel erg weinig heeft, maar precies dat weggeeft. Dan gebeuren wondere dingen. Dan gebeurt er Hoop. Dan alleen kan de Heer Herder zijn.

EERSTE LEZING

JESAJA 55, 1-3

Zo spreekt God de Heer:

„Komt naar het water, gij allen die dorst lijdt! Ook gij die geen geld hebt, komt toch. Komt kopen, geen niet zonder geld en zonder te betalen. Komt kopen wijn en melk. Wat geeft gij uw geld voor iets dat geen brood is? Wat geeft gij uw arbeid voor iets dat niet voedt? Luistert, luistert naar Mij: dan eet gij wat goed is, dan verzadigt gij u aan heerlijke spijs. Neigt uw oor en komt naar Mij en luistert en gij zult leven: een eeuwig verbond zal Ik met u sluiten, een blijk van mijn blijvende trouw, aan David gezworen.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 8, 35-37-39

Broeders en zusters,

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking wellicht of nood, vervolging, honger, naaktheid, levensgevaar of het zwaard?

Over dit alles zegevieren wij glansrijk, dankzij Hem die ons heeft liefgehad. Ik ben ervan overtuigd dat noch de dood noch het leven, noch engelen, noch boven geesten, noch wat is noch wat zal zijn, en geen macht in den hoge of in de diepte, noch enig wezen in het heelal ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus onze Heer.

EVANGELIE

MATTEUS 14, 13-21

In die tijd voer Jezus in een boot naar een eenzame plek om alleen te zijn. Maar het volk kwam dit te weten en zij gingen Hem vanuit hun steden te voet achterna. Toen Hij bij zijn landing dan ook een grote menigte zag, kreeg Hij diep medelijden met hen en Hij genas hun zieken.

Tegen het vallen van de avond kwamen zijn leerlingen naar Hem toe en zeiden: „Deze plek is eenzaam en het is al laat op de dag. Stuur dus het volk weg om in de dorpen eten te gaan kopen.”

„Het is niet nodig dat zij weggaan,” zei Jezus hun, „geeft gij hun maar te eten.”

Doch zei antwoordden: „Wij hebben hier niet meer dan vijf broden en twee vissen.”

Waarop Jezus sprak: „Breng die dan hier.” En Hij gaf opdracht dat het volk zich zou neerzetten op het gras. Hij nam de vijf broden en de twee vissen, sloeg de ogen ten hemel, en nadat Hij de zegen had uitgesproken, brak Hij de broden die Hij aan zijn leerlingen gaf en de leerlingen gaven ze weer aan het volk. Allen aten tot ze verzadigd waren en aan overgebleven brokken haalde men nog twaalf volle korven op. Het waren ongeveer vijfduizend mannen die hadden gegeten, vrouwen en kinderen niet meegerekend.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's-Hertogenbosch, www.bijbel.net